

Posudek konzultanta
na rigorózní práci Mgr. Lucie Stupkové na téma
Spolupracující obviněný

I.

Téma recenzované rigorózní práce o rozsahu 130 stran vlastního textu a dalších deseti stran příloh velmi aktuální.

Není pochyb o tom, že organizovaná kriminalita představuje z aktuálního i dlouhodobého hlediska značné riziko pro společnost i pro zajištění práv a svobod občanů. Jde o hrozbu, která s různou mírou intenzity a sofistikovanosti zasahuje do každodenního života občanské společnosti. Její závažnost záleží mimo jiné v tom, že se postupně rozrůstá a že vtahuje do kriminálního prostředí nové a nové účastníky. Také její internacionalizace a propojení se světem způsobuje, že organizovaná zločinnost je fenoménem, kterému je žádoucí věnovat stálou, soustavnou a soustředěnou pozornost. Stálou pozornost je ovšem také třeba věnovat institutům, které pomáhají v boji o omezení a regulaci organizovaného zločinu. Takovými instituty jsou zejména tzv. korunní svědek a spolupracující obviněný. Úskalí boje proti organizované kriminalitě záleží ovšem také v požadavku, aby metody, prostředky a postupy veřejné moci nezasahovaly nad míru nezbytně nutnou do práv ostatních osob.

Téma rigorózní práce je vysoce aktuální i z hlediska budoucí rekodifikace českého trestního řízení, tj. vytvoření zcela nového trestního řádu.

Rigorózní práce vychází z logické osnovy. Tvoří ji úvod, pět kapitol, zpravidla dále strukturovaných, a závěr. Autorka postupně pojednává o obecných otázkách organizovaného zločinu, o institutu spolupracujícího obviněného a o tom, jak nové instituty ovlivňují základní zásady trestního řízení a nakonec o právní úpravě spolupracujícího obviněného na Slovensku. Práci končí závěrem, ve kterém sumarizuje poznatky, ke kterým dospěla. Jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují.

Rigorózní práce je vypracována na podkladě dostatečného počtu odborných literárních pramenů, včetně cizojazyčných (chybí snad jen nejnovější článek z Bulletinu slovenské advokacie č. 1-2/2016 týkající se lichvy jako formy organizovaného zločinu). S použitými prameny autorka správně a korektně pracovala. Využila k práci také internetových zdrojů.

Rigorózní práci zhodnocuje i použití a komentování statistických údajů dokumentujících například četnost využití institut spolupracujícího obviněného na jednotlivých státních zastupitelstvích nebo přehled trestných činů, pro které byli spolupracující obvinění

v jednotlivých státních zastupitelstvích obžalování, což jsou údaje, které nejsou běžně dostupné.

II.

Těžiště rigorózní práce je v rozboru platné právní úpravy a formulování návrhů de lege ferenda. Práce neobsahuje věcné chyby či nedostatky. Její rozbor jednotlivých institutů je dostatečně podrobný i obecně srozumitelný. Týká se to například partie na str. 41 a násl., ve které rigorozantka vysvětluje rozdíl mezi pojmy „korunní svědek“ a „spolupracující obviněný“, což jsou pojmy, které se často nejen mediálně zaměňují. Také následující část rigorózní práce vysvětlující vztah těchto institutů k zásadám trestního řízení má velmi pěknou úroveň.

Oceňuji, že rigorozantka se zabývá i problematickými stránkami české právní úpravy, což se týká zejména možnosti beztrestnosti spolupracujícího obviněného, nemožnosti stát se spolupracujícím obviněným v řízení před soudem, skutečnosti, že se o možnosti stát se spolupracujícím obviněným nerozhoduje formou usnesení, které by bylo možno napadnout opravným prostředkem, neexistence speciálních oddělení ve výkonu trestu odnětí svobody (bez jejich zavedení je větší využití institutu spolupracujícího obviněného podle mého názoru nemožné), neexistence výslovného doporučení přihlížet i k doznání obviněného, kterého nakonec v obžalobě státní zástupce za spolupracujícího obviněného neoznačil.

S těmito návrhy de lege ferenda i jejich zdůvodnění v závěru práce souhlasím, považuji je za minimální a snadno realizovatelné. Připojil bych k nim ještě výslovné vyloučení možnosti být spolupracujícím obviněným - recidivistou, kterou platný trestní zákoník ani trestní řád nevyklučují.

III.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce mgr. Lucie Stupkové je jednoznačně vhodným podkladem pro ústní obhajobu. V práci autorka prokázala schopnost odborně zpracovat náročné trestněprávní a současně trestněprocesní téma. Prokázala, že má hlubší teoretické znalosti i přehled o stavu aplikační praxe.

Při ústní obhajobě doporučuji, aby se autorka vyjádřila k otázce: Korunní svědek a spolupracující obviněný (pojmové rozdíly a nástroje v úsilí o omezení organizované kriminality).

V Praze 23. 4. 2016

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,

